

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج
امتحانات نوبت اول مجتمع آموزشی سلاله
سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴

نام و نام خانوادگی:	آزمون درس : تاریخ ایران ۲	نمره به عدد:
نام دبیر: سرکار خانم حکیمیون	تاریخ آزمون : ۱۴۰۴ / ۱۰ / ۳	نمره به حروف:
کلاس: یازدهم انسانی	مدت آزمون : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۲ صفحه

بارم	صفحه‌ی ۱	ردیف								
۲	<u>جملات صحیح و غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۵ نمره دارد)</u> (الف) سرودن منظومه های حماسی و تاریخی از دوره تیموریان در ایران رواج و رونق بسیاری یافت. (ب) یکی از اقدامات عبدالملک مروان خلیفه اموی برگرداندن خط و زبان دیوان از عربی به فارسی بود. (ج) حضرت علی (ع) برای دفع سرکشی ها و آشوب گری ها، مرکز خلافت را از مدینه به کوفه منتقل کرد. (د) خلافت فاطمیان در زمان عبیدالله مهدی به اوج قدرت سیاسی خود رسید .	۱								
۱/۵	<u>کدامیک از شماره های سمت چپ با گزینه های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۵ نمره دارد)</u> <table><tr><td>۱-المسالک و الممالک</td><td>(الف) تاریخ نگاری ترکیبی</td></tr><tr><td>۲- تاریخ بیهقی</td><td>(ب) تاریخ نگاری روایی</td></tr><tr><td>۳- فتوح البلدان</td><td>(ج) تاریخ نگاری تحلیلی</td></tr><tr><td>۴- تاریخ طبری</td><td></td></tr></table>	۱-المسالک و الممالک	(الف) تاریخ نگاری ترکیبی	۲- تاریخ بیهقی	(ب) تاریخ نگاری روایی	۳- فتوح البلدان	(ج) تاریخ نگاری تحلیلی	۴- تاریخ طبری		۲
۱-المسالک و الممالک	(الف) تاریخ نگاری ترکیبی									
۲- تاریخ بیهقی	(ب) تاریخ نگاری روایی									
۳- فتوح البلدان	(ج) تاریخ نگاری تحلیلی									
۴- تاریخ طبری										
۱	<u>جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید : (هر مورد ۰/۵ نمره دارد) (یک مورد اضافی است)</u> (یثرب - عمر بن الخطاب – ابوبکر ابی قحافه - مکه) (الف) در شبه جزیره عربستان که بر سر راه یمن به شام قرار داشت مرکز اصلی بازرگانی به شمار می رفت. (ب) معاویه در زمان به حکومت شام منصوب شد و تا زمان خلافت حضرت علی (ع) در این مقام باقی ماند.	۳								
۱/۵	<u>په سوالات چهارگزینه‌ای زیر پاسخ مناسب دهید: (هر مورد ۰/۵ نمره دارد)</u> ۱) کدام از مورخان زیر برای بررسی درستی و نادرستی برخی گزارش های تاریخی ، مکان رویدادها را از نزدیک بررسی می کردند؟ (الف) طبری (ب) دینوری (ج) ابن اسفندیار (د) مسعودی ۲) کدام شماره‌ها از عوامل اصلی مخالفت دشمنی سران مشرک با اسلام است ؟ ۱. احساسات دینی و اعتقادات راسخ سران مشرک ۲. ترس از متزلزل شدن موقعیت سیاسی و تجاری مکه ۳. گسترش دعوت و گرایش مردم به اسلام ۴. رقابت‌های قبیله‌ای و حسادت‌های قبیله‌ای (الف) ۱ و ۲ (ب) ۱ و ۳ (ج) ۲ و ۴ (د) ۲ و ۳ ۳) کدام گزینه به حنفا اشاره دارد ؟ (الف) به یهودیان ساکن یثرب گفته می شد (ب) به مسیحیان مستقر درنجران گفته می شد. (ج) پیروان حضرت ابراهیم که از پرستش بت ها امتناع می کردند (د) پیروان کیش مانوی که درعربستان بودند	۴								

	صفحه دوم	
۵	اصطلاحات و مفاهیم تاریخی زیر را تعریف کنید: (هر مورد ۱ نمره دارد) الف) سال وفود ب) نهضت ترجمه	۲
۶	پاسخ کوتاه دهید: (هر مورد ۰/۵ نمره دارد) الف) دو مورد از موارد ذکر شده در صلح بین امام حسن (ع) و معاویه را بنویسید . ب) منصور عباسی به هنگام رسیدن به خلافت دست به چه اقداماتی زد ؟ (یک مورد) ج) مهم ترین مخالفان پیامبر در مدینه را نام ببرید . (ذکر دو مورد کافی است) د) دو مورد از مهم ترین آثار معماری برجای مانده از امویان اندلس را نام ببرید . ه) معیارهای سنجش اعتبار خبر تاریخی را بنویسید .	۲/۵
۷	اظهار نظر و قضاوت : (هر مورد ۱ نمره دارد) الف- به نظر شما چرا اصلاحات دوران عمر بن عبدالعزیز موجب تغییر مهم و پایداری نشد ؟ ب) به نظر شما ابوبکر (خلیفه اول) به هنگام رسیدن به خلافت با چه چالش هایی روبرو بود؟ (دو مورد)	۲
۸	مقایسه پدیده های تاریخی : (هر مورد ۱ نمره دارد) الف) علت برتری قریش در میان قبایل عربستان در دوره جاهلیت چه بود؟ ب) قدرت و نفوذ خلفای عباسی را در دوره نیرومندی و شکوفایی با دوره ضعف و تجزیه مقایسه کنید.	۲
۹	توصیف ، فهرست و طبقه بندی اجزا با ویژگی های تاریخی: (هر مورد ۰/۵ نمره دارد) الف) معاویه برای رسیدن به اهداف مورد نظرش از چه شیوه ها و روش هایی استفاده می کرد ؟ (دو مورد) ب) فتح کشورهای مانند شام و مصر و ایران چه نقشی در شکوفایی علمی و فرهنگی مسلمانان داشت . ج) امتیاز نوع دعوت داعیان عباسی بر ضد امویان چه بود؟	۱/۵
۱۰	تشریحی (علل ، دلایل ، نتایج و پیامدهای تاریخی) : (هر مورد ۰/۵ نمره دارد) الف) پیامد فتح مصر برای مسلمانان چه بود؟ ب) یک مورد از علل موثر در اسلام آوردن مردم سرزمین های دیگر را بنویسید . ج) جریان وکالت اشاره به چه جریانی دارد ؟ د) فاطمیان مصر سرانجام چگونه از بین رفتند؟ ه) امتیاز تاریخ نگاری روایی را بنویسید . و) دلایل مامون خلیفه عباسی برای مجبور کردن امام رضا (ع) جهت پذیرش ولایت عهدی چه بود؟ (دو مورد)	۳
۱۱	کاربست و شواهد تاریخی : جریانات تاریخی زیر را به ترتیب زمان وقوع مرتب کنید : محاصره اقتصادی مسلمانان - دعوت عمومی پیامبر (ص) - سفر پیامبر (ص) به طائف - بعثت پیامبر (ص)	۱

به نام خدا

کلید سوالات درس تاریخ ایران و جهان ۲/ پایه یازدهم انسانی / دبیرستان سلاله / دی ماه ۱۴۰۴

۱- الف) غ (ب) غ (ج) ص (د) غ

۲- الف) ۳ (ب) ۴ (ج) ۲

۳- الف) مکه (ب) عمر بن الخطاب

۴- ا) د (۲) ج (۳) ج

۵- الف) مورخان سال نهم هجری را سال اسلام آوردن قبیله ها یا سال وفود نامیده اند ، دراین سال هیات های نمایندگی قبیله های مختلف به مکه آمدند و با پذیرش اسلام فرمانبرداری خود را از رسول خدا اعلام داشتند.

ب) جنبش ترجمه در واقع جنبشی برای اقتباس و انتقال آثار علمی و فرهنگی تمدن های ایران ، یونان ، مصر و هند به عالم اسلامی و ترجمه آنها به زبان عربی در دوره عباسیان بود.

۶- الف) معاویه حق تعیین جانشین ندارد / معاویه بر اساس سنت کتاب و خلفای سلف خود حکومت کند . (موارد دیگر ذکر شده در کتاب هم قابل قبول است)

ب) خلع عموهایش از مناصب مهم / قتل ابومسلم خراسانی / قتل ابن مقفع / سرکوب قیام علویان

ج) مشرکان / یهودیان / منافقان

د) مسجد جامعه قرطبه / کاخ الحمراء غرناطه

ه) سنجش اعتبار و نقد راوی / سنجش اعتبار و گزارشات تاریخی

۷- الف) دوران خلافت عمر بن عبدالعزیز کوتاه بود / خلفای بعد از او سیاست او را کنار نهادند و ادامه ندادند.

ب) گروه هایی که در سال های پایانی عمر پیامبر اسلام (ص) ایمان آورده بودند و آشنایی با اسلام واقعی نداشتند. / پیامبران دروغین / گروهی که آشکارا از حضرت علی و خلافت ایشان حمایت می کردند.

۸- الف) ۱- در اختیار داشتن اداره کعبه ۲- برقراری روابط تجاری با سرزمین های دور و نزدیک

ب) در دوره نیرومندی خلفا قدرتمند بودند مانند هارون و مامون و منصور ؛ یکپارچگی قلمرو را حفظ و مخالفانشان را سرکوب کردند و دستور جنگ و صلح می دادند. اما در دوره ضعف و تجزیه استقلال قلمرو را از دست دادند ، قدرت و اختیارشان کاهش پیدا کرد و صرفا به خاطر جایگاه دینی خود دارای احترام بودند.

۹-الف) استفاده از زور برای کسب قدرت /موروثی کردن خلافت / قومیت گرایی (موارد دیگر ذکر شده هم قابل قبول هستند)

ب) از یک سو دین اسلام به سرزمین های جدید معرفی شد و از سوی دیگر تمدن کشورهایمانند ایران و شام و مصر نقش به سزایی در شکوفایی تمدن اسلامی داشت .

ج) از یک سو باعث می شد شیعیان و طرفداران اهل بیت جذب جنبش شوند ، و از سوی دیگر هویت واقعی جنبش شناسایی نشود و از تعقیب و مجازات در امان بمانند.

۱۰- الف) با فتح مصر سلطه و نفوذ سیاسی و نظامی امپراتوری روم شرقی از بین رفت ، و شام از خطر هجوم رومیان در امان ماند و زمینه برای پیشروی بیشتر در آفریقا فراهم شد .

ب) اسلام همه را به عمل به شریعتی سهل و آسان فرامی خواند ، جاذبه پیام جهانی اسلام که همه انسان ها را بدون توجه به رنگ و نژاد مخاطب قرار می داد و به آنان وعده رستگاری می داد.

ج) از زمان امام صادق (ع) حرکتی در جامعه اسلامی به وجود آمد که وکلای ائمه کسانی بودند که در مکتب اهل بیت آموزش دیده و با اجازه آنان به عنوان مرجع و راهنمای دینی در شهرهای مختلف ایفای نقش می کردند.

د) حملات پی در پی سلجوقیان به قلمر خلافت فاطمی و آغاز جنگ های صلیبی آنان را ضعیف کرد و حکومت فاطمیان سرانجام به دست صلاح الدین ایوبی منقرض شد .

ه) امتیاز این تاریخ نگاری این بود که نویسندگان هیچ نقد و نظری درباره درستی و نادرستی خبر ارائه نمی کنند و مورخان بعدی منابع و مدارک مناسبی را در اختیار مورخان بعدی برای حکم و قضاوت فراهم می کنند.

و) مامون برای کسب حمایت شیعیان ، مهار قیام علویان و جلب اعتماد اهالی خراسان امام رضا را از مدینه به مرو منتقل و مجبور به پذیرش ولایت عهدی خود کرد .

۱۱-بعثت پیامبر – دعوت عمومی پیامبر – محاصره اقتصادی مسلمانان – سفر پیامبر به طائف